

AFFARIJET LI
MORALMENT MA
FIHOM XEJN
HAŻIN IMMA
RELIGJOŻAMENT
HUMA HŻIENA

Minn
George Ebejer

**AFFARIJJET LI MORALMENT
MA FIHOM XEJN HAŽIN
IMMA
RELIGJOŽAMENT HUMA HŽIENA**

Xi affarijjet huma hżiena fihom infushom. Minn dejjem kien hażin li tigdeb, tisraq, toqtol, u li tikkommetti adulterju. Hemm dnubiet kontra l-girien taghna. Dawn jiksru l-liġi morali. Għalhekk, dawk li huma haġta ta' dawn huma *immorali*.

Hemm affarijjet ohra li huma sewwa biss għaliex Alla ikkmandahom. Il-biċċa l-kbira ta' dawn il-kmandamenti għandhom x'jaqsmu mar-relazzjoni taghna lejn Alla. Dawn huma prova tal-fidi tal-bniedem u haġna minnhom huma kuntrarju għar-raġuni tal-bniedem. Fir-religjon ahna nimxu bil-fidi, u mhux bil-viżjoni (2 Korintin 5:7).

Haġa tista' tkun *moralment* tajba u fl-istess hin mhux skond kif titlob u trid ir-*religjon*. Ahna għandna nirrispettaw il-liġijiet *religjużi* ta' Alla kif ukoll il-liġijiet *morali* Tiegħu. Haġna jfallu jew jonqsu milli jagħrfu l-qima ta' Alla u s-servizz Lilu għaliex huma jharsu lejn kollox b'ħarsa morali biss. Ahna għandna nhobbu u nirrispettaw lil Alla kif ukoll lill-ħbieb taghna. Ahna għandna nharsu lejn l-affarijjet spiritwali minn naħa spiritwali (1 Korintin 2:14). U ftakar li l-ħsibijiet ta' Alla huma oghla minn dawk tal-bniedem. Alla jgħid,

“Għax ħsibijiet i mhumiex ħsibijietkom, u lanqas triqati m'huma triqatkom, jgħid il-Mulej. Għax bħalma s-smewwiet huma oghla mill-

art, hekk triqati huma oghla minn triqatkom, u hsibijietni minn hsibijietkom” (Isaija 55:8-9).

Il-profeta Ġeremija ddikjara:

“O Mulej, jiena naf li l-bniedem m’ghandux jedd fuq triqtu: u lanqas hu fil-bniedem li jme-xxi l-passi tiegħu” (Ġeremija 10:23).

Dak li l-bnedmin jaħsbu li hu tajjeb, jista’ ma jkunx tajjeb f’għajnejn Alla. Ahna kkmandati biex:

“Ippruvaw kollox: it-tajjeb zommuh, u fuq kollox warrbu kull xorta ta’ hazen” (1 Tesalonikin 5:21).

Ahna għandna nfittxu fl-Iskrittura u nippruvaw li dak li ahna nghanmu u nipprattikaw ikunu jaqblu u li huma f’armonija wahda. Dak li wiehed jista’ jahseb li hu t-triq it-tajba fil-fatt jista’ jkun dizastruż. Il-Bibbja tghid hekk dwar dan:

“Hemm triq li tidher dritta lill-bniedem, iżda fl-aħħar tagħha triq il-mewt” (Pro-verbji 16:25).

Hafna nies illum huma hatja, kif xi whud kienu meta Ġuda 10 kien miktub, li kienu jimxu wara hwejjeg tal-ġisem u xewqat fiżiċi—kienu mahkuma b’dak li huma “jafuh min-natura.”

“Dawn in-nies imma, iżebilhu sahan-sitra daww il-hwejjeg li ma jifhem fihom, u dak kollu li jafuh min-natura bhall-bhejjem bla dehen, jiswielhom għat-telfien.” (Ġuda 10).

Ahna m'ghandniex inkunu mahkuma fl-adorazzjoni taghna u s-servizz lil Alla b'dak li "ahna nhobbu u li joghgobna," u b'dak li jappella ghalina; jew b'sens-azzjoni fizika li thabbat fil-gisem taghna. Ahna ghan-dna nkunu mahkuma minn dak li l-Ispirtu s-Santu irrivela fil-Bibbja ghall-ispirti taghna biex naqraw u nifhmu. Gesu qal:

"Hu l-ispirtu li jaghti l-hajja, il-gisem ma jiswa ghal xejn. Il-kliem li jiena ghedtilkom huwa spirtu u hajja"
(Gwanni 6:63).

Halli ahna naghmlu l-ahjar taghna biex naraw l-affarijiet minn naha ta' Alla, naghtu qima u nkunu mahkuma mir-rieda Tieghu kif inhi rrivelata fil-Bibbja Mqaddsa.

Halli issa naraw flimkien xi affarijiet li huma *moralment* sewwa imma *religjozament* hżiena.

TIEKOL IL-FROTT

Mhuwiex moralment hazin li tiekol il-frott. Anzi, ghal kuntrarju huwa tajjeb ghas-sahha. Il-frott halqu Alla u kull ma halaq Alla hu tajjeb (1 Timotju 4:4). Madankollu, Adam u Eva dinbu billi ghamlu dan, jigifieri, billi kielu frota (Genesi 3:1-24). Ghaliex dan kien hazin? Dan kien hazin ghaliex Alla kien ordnalhom biex ma jaghmlux dak. Id-dnub huwa ksur tal-ligi (1 Gwanni 3:4). Li tikser ligi morali huwa li tikkommetti dnub *immorali*. Li tikser ligi religjuza huwa li ssir hati ta' dnub *religjuz*. Alla jitlob li l-bniedem jirrispetta u jobdi l-ligi religjuza kif ukoll il-ligi

morali. Eva naqset milli taghmel dan billi ma obdiex il-kmand ta' Alla. Hafna llum qeghdin jimxu wara l-passi taghha.

SULTAN IQABBAD L-INCENS

Fit-Tieni Kronaki 26:16-18 naqraw hekk:

“Izda meta tqawwa, qalbu hekk tkabbret li thassar, u dineb kontra l-Mulej, Alla tieghu, u dahal fit-tempju tal-Mulej jahraq l-incens fuq l-artal ta' l-incens. U Ghazarija, il-qassis, dahal warajh, u mieghu tmenin qassis tal-Mulej, li kienu rgjel ta' hila: U waqqfu lil Ghuzzija, is-sultan, u qalulu: Mhux inti, Ghuzzija, li tahraq l-incens lill-Mulej, imma l-qassisin ta' wlied Arun, li huma mqaddsin biex jaharqu l-incens! Ohrog mis-santwarju, ghax int dnibt, u dan ma jaghmel l-ebda gieh lilek quddiem il-Mulej Alla.”

B'konsegwenza ghad-dizubbidjenza tieghu, is-sultan Ghuzzija tfaççalu fuq gbinu gdim u hu miet imgiddem b'rizultat tad-dnub tieghu (2 Kronaki 26:19-23).

Is-sultan Ghuzzija ma wettaq ebda att ta' *immoralità* fil-qbid ta' l-incens. Hu biss kiser ligi *religjuza* ta' Alla, imma, madankollu, hu dineb. Li tahraq l-incens kien dover tal-qassis u mhux tas-sultan. Alla hekk ordna. Kulhadd kellu jirrispetta l-ligi ta' Alla.

Illum il-ligi ta' Alla qed tigi mwarrba fil-ġenb u postha qieghed ikun mehud mil-ligi tal-bniedem!

EBDA INĊENS ILLUM

Madankollu, illum, il-qima għall-knisja tat-Testment il-Ġdid hija rrivelata b'mod ċar fit-Testment il-Ġdid u mhux fil-Qadim; u ahna m'ghandna ebda awtorità biblika biex naharqu l-incens waqt il-qima taghna—ebda wiehed ma hu awtorizzat biex jagħmel dan. Dawk kollha li juzaw l-incens fil-qima taghom qeghdin imorru kontra l-Kelma ta' Alla u għad iridu jagħtu kont Lilu (2 Korintin 5:10). Illum ahna naraw il-qassis Kattoliku jincensa l-artal, l-istess kif kien isir fit-Testment il-Qadim. Dak huwa ksur tal-ligi ta' Alla għalina illum li nsibuha fit-Testment il-Ġdid. L-incens taghna illum huwa t-talb taghna lil Alla (Rivelazzjoni 5:8). Ahna għandna npoġġu fil-qima taghna dawk l-atti biss awtorizzati mill-appostli ispirati u li nsibuhom miktuba fit-Testment il-Ġdid. (Ġwanni 20:31; 1 Korintin 4:6; Galatin 1:6-9; 2 Ġwanni 2:9-11).

OFFERTA TA' NAR MHUX TAS-SOLTU

F'Levitku 10:1-2 għandna eżempju iehor ċar hafna dwar dak li qeghidu. Hawn naqraw hekk:

“U Nadab u Abihu, ulied Arun, hadu ċensier kull wiehed, u qieghdu fihom in-nar, u tefghu l-incens fihom, u offrew nar mhux imqaddes quddiem il-Mulej, li ma kienx ordnalhom. U hareġ nar minn quddiem il-Mulej, u haraqhom, u mietu quddiem il-Mulej.”

Hawn ahna ghandna eżempju ieħor dwar haġa li *moralment* ma kien fiha xejn hażin imma *religjożament* kienet hażina. Ebda att ta' immoralità ma kien ġie magħmul billi offrew nar stramb, madakollu, dan kien dnub. Skond l-istorja, kull ma huma għamlu kien li offrew nar li Alla ma kienx ikkmanda. Alla qal lil Adam u lil Eva speċifikament biex ma jieklux mill-frott mis-siġra tan-nofs tal-ġnien. Alla ma kkmandax lil Nadab u Abihu biex MA joffru nar stramb; iżda Hu ta struzzjonijiet ta' xi KWALITÀ ta' nar għandu jkun OFFRUT. Dan ipprojbixxa kull xorta ta' nar ieħor.

Ahna ghandna nimxu wara l-istruzzjonijiet pożittivi tal-Mulej. Jekk Hu ma awtorizzax xi haġa fil-qima, ahna m'għandiex nużawha fil-qima. Li tqim jew tadu-ra u s-servi lil Alla kif jixtieq Hu fil-Kelma tiegħu hu-wa li timxi bil-fidi. Li tippresumi li xi haġa oħra tista' toghġob lil Alla wkoll tkun qieghed timxi fuq il-passi ta' Nadab u Abihu u b'hekk tkun qieghed tikkommetti dnub religjuż.

ĠBIR TAZ-ZKUK

Raġel tilef haġtu talli ġabar iz-zkuk f'jum tas-Sibt.
Naqraw f'Numri 15:32-36,

“U wlied Izrael, huma u kienu fid-deżert, sabu wiehed ilaqqat il-ħatab nhar ta' Sibt. U dawk li sabuh ilaqqat il-ħatab ressquh quddiem Mosè u Arun, u quddiem il-miġemgħa kollha. U qegħduh fil-ghassa, għax ma kienx inqata' x'għandhom jagħmlu minnu. U l-Mulej

qal lil Mosè: Ghandu jinghata l-mewt dak ir-raġel: thaggru l-miġemgħa kollha barra mill-kamp. U l-miġemgħa kollha hargitu barra mill-kamp, u haġgruh; u miet, bħal ma ordna l-Mulej lil Mosè.”

Li tiġbor iz-zkuk mhwiex att ta' *immoralità*. Dan ir-raġel ma għamel ebda hsara lil shabu. Izda, hu tilef ħajtu għaliex dineb billi kiser il-liġi ta' Alla. Dak ir-raġel ikkommetta dnub *religjuż* billi kiser il-liġi tas-Sibt. Ġbir ta' zkuk fil-jum tas-Sibt ma kien fih xejn ħazin *moralment* izda *religjożament* kien ħazin.

Madankollu, is-Sibt u l-liġi tas-Sibt it-tnejn kienu msammrin mas-salib meta Kristu kien imsallab (Kolo-ssin 2:14-17; 2 Korintin 3:6-14), u ahna ma ninsabu taht l-ebda wiehed minnhom illum. Ahna għandna l-eżempju għat-tagħlim tagħna li ahna għandna nobdu l-liġijiet *religjużi* ta' Alla—bl-istess għaqal u attenz-joni kif ahna għandna nobdu l-liġijiet *morali* Tiegħu.

TIBXIX GHALL-MAGHMUDIJA

Tibxix ta' l-ilma ma jikser ebda liġi *morali*. Mhuwiex *moralment* ħazin li tbixx l-ilma fil-ġnien, jew fuq il-hwejjeġ għall-mogħdija. Mhuwiex *moralment* ħazin li tagħti doċċa lit-tarbija. Izda, meta *t-tibxix* jiġi mibdul għall-magħmudija, dan immedjatament isir dnub *religjuż*, ksur tal-liġi ta' Alla! (1 Ġwanni 3:4).

It-Trabi Mhumiex Suġġetti Ippreparati

Il-magħmudija hija l-metodu sabiex ikollok id-dnubiet tal-passat mahfura (Atti 2:38; 22:16). Tarbija m'għandix dnubiet x'jinhafrulha, għalhekk, hi m'għandix bżonn li tkun mghammnda. Qabel ma persuna tkun tista' titghammed bl-awtorità ta' Kristu, hi l-ewwel tkun trid tiġi mghallma (Mattew 28:19). Tarbija ma tistax tkun mghallma l-Evangēlju, għalhekk, hi ma tistax tkun mghammnda skond l-Iskrittura. Persuna trid tindem minn dnubietha (Luqa 13:5), u tistqarr il-fidi tagħha fi Kristu (Mattew 10:32), bil-fomm (Rumani 10:10)—tarbija ma tista' tagħmel l-ebda wahda minn dawn. Għalhekk, it-trabi ma jistghux jitghammedu skond l-Iskrittura Mqaddsa! Barra minn dan, la hemm kmand u l-anqas eżempju wiehed fil-Bibbja kollha għaliex għandek tghammed lit-tarbija. Sal-lum ma hemmx provi. Ukoll l-iskulari ġenwini li jipprattikaw dan jammettu li ma hemmx awtorità Skritturali biex tagħmel dan, jiġifieri, tghammed lit-trabi.

Dawn huma xi kwotazzjonijiet minn skulari:

“Ma hemm ebda kmand ċar, jew regola, mo-għtija fit-Testment il-Ġdid għall-magħmudija tat-trabi.” Isqof Burnett : “Spjegazzjoni ta' Disa'-u Tlettin Artiklu, Art. XXVII.

“Fost il-persuni kollha li huma mnizzla li ġew mghammndin mill-Appostli ma hemm l-ebda tifsira msemmija ta' xi tarbija.” Dr. Wall, Storja tal-Magħmudija tat-Tibxix, Intro. P. 1.

“Ma jistax jiġi ppruvat mill-Iskrittura Sagra li l-magħmudija tat-trabi kienet “imwaqqfa minn Kristu,” jew bdiet mill-ewwel Kristjani wara l-Appostli.” Luteru, Vanità tal-Magħ-mudija tat-Trabi, Parti 2, p. 8.

“Ma hemm l-ebda sinjal dwar il-magħmudija tat-trabi fit-Testment il-Ġdid.” Meyers, Luter-an.

“Huwa sewwa li tammetti li l-Iskrittura ma tikkmandaniex biex nghammdu lit-tfal.” Kar-dinal Newman, Kattoliku.

“Jixraq li huma jiddikjaraw li l-magħmudija tat-trabi kienet Prattika mhux magħrufa mill-Appostli” Alford, Episkopali.

“Bit-tfittix tagħna kollu ahna ma stajniex insibu dikjarazzjoni wahda mfissra jew kelma favur il-magħmudija tat-trabi.” Dr. Bledsoe, Metodist Episkopali.

“*Id-drawwa* tal-magħmudija tat-trabi hi *drawwa* ġejja mill-imghoddi mbiegħed tal-Knisja...” Il-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika, 1252, p. 312. ara wkoll 1251; enfasi tiegħi).

Dawn il-kwotazzjonijiet kollha huma magħmula minn nies li jemmnu u jipprattikaw il-magħmudija

tat-trabi, imma mhumiex lesti li jawarrbuha għalkemm huma jafu li mhix ordnata minn Alla!

TIBXIX MHUWIEK MAGHMUDIJA

Tibxix ta' ftit qtar ta' ilma fuq ras tarbija jew fuq ras ta' xi persuna oħra letteralment u Skritturalment mhumiex magħmudija. Letteralment għaliex il-kelma magħmudija fit-Testment il-Grieg hija *baptizo* li tfisser immersjoni u Skritturalment għaliex imkien fl-Iskrittura ma hemm li t-trabi għandhom ikunu mghammdin. L-apostlu Pawlu jgħid hekk dwar il-mod tal-magħmu-dija,

“Indifinna miegħu fil-mewt permezz tal-magħmudija sabiex kif Kristu kien imqajjem mill-imwiet permezz tal-qawwa gloriuża tal-Missier, hekk ahna ngħixu hajja ġdida” (Rumani 6:4; ara wkoll Kolossin 2:12).

Il-magħmudija letterali u Skritturali hija kemm *difna* u kemm *qawmien*—tibxix ta' l-ilma fuq ir-ras la huwa difna u lanqas qawmien! Id-definizzjoni ta' kelma tis-ta' tigi mibdula għall-kelma nnifisha u dejjem tagħ-mel sens komplut. Halli nagħti prova ta' dan:

“Indifinna miegħu fil-mewt permezz tat-tibxix”

Tahseb int li dan jaqbel mal-mewt ta' Ġesù Kristu? Ġertament li ma jaqbel xejn! Issa halli naraw eżempju iehor:

“Imbagħad ordna li jwaqqfu l-karru, nizlu t-tnejn fl-ilma, hu u Filippu, u dan għammedu” (Atti 8:38).

Meta Fillippu għammed lil ewnuku, huwa *difnu* u *qajmu* biex jgħix hajja ġdida. X’kien il-bżonn li “nizlu t-tnejn fl-ilma” li kieku l-magħmudija hija bit-tibxix, ftit qtar ta’ l-ilma fuq ir-ras u mhux immersjoni? Il-magħmudija hija difna u dan huwa bżonjuż għall-ma-għmudija biex tkun magħmudija! Kieku Filippu bexx l-ilma fuq l-ewnuku, kieku hu ma kienx ikollu għal-fejn jinzel fl-ilma biex jagħmel dan. Barra minn dan, il-kelma Griega *rantizo* u mhux il-kelma *baptizo* kien-et tiġi wzata li tfisser tibxix jew li tbixx l-ilma.

Tibxix, għalhekk, huwa sostituzzjoni għall-magħmudija Skritturali. Dawk li ġew sempliċiment magħmdin b’dak il-mod (bit-tibxix) mhumiex mghammeda Skritturalment, jigifieri, skond kif ordna l-Mulej tagħna Ġesù Kristu, u għalhekk huma għadhom ma obdewx il-kmand Tieghu meta qal,

“Min jemmen u jitgħammed, isalva; izda min ma jemminx, ikun ikkundanat” (Mark 16:16).

Dan il-kliem juri bl’aktar mod ċar li wieħed l-ewwel għandu jemmen u wara jitgħammed biex isalva. Tarbija dan ċertament li ma tistax tagħmlu għaliex hi ma tistax temmen. Lanqas ma jista’ xi hadd (bhall-parri-nu) jitkellem għaliha għaliex Alla jgħidilna fil-Kelma tieghu li:

“Jinhtieg li lkoll kemm ahna nidhru quddiem it-tribunal ta’ Kristu, halli kul-hadd jiehu skond it-tajjeb jew il-hazin li jkun ghamel meta kien ghadu haj fil-gisem” (2 Korintin 5:10).

Għal darb’ohra, ċertament li dan ma jistax japplika għal tarbija! Tarbija hija salva (Mark 10:13-16; Luqa 18:15-17).

Ezempju iehor dwar dan li jurina *min* għandu jitghammed insibuh f’Lhud 5:9 fejn naqraw,

“U, billi lahaq il-perfezzjoni, sar awtur tas-salvazzjoni ta’ dejjem għal kull min jisma’ minnu.”

Il-magħmudija hija kmand:

“U ordna li jitghammedu fl-isem ta’ Kristu...” (Atti 10:48).

Tista’ tordna lil tarbija biex titghammed? Il-magħmudija mhux biss hija att ta’ ubbidjenza imma wkoll hija espressjoni tal-fidi, u mhabba. Tibxix hu att ta’ rvell kontra Alla—kollu kemm hu tradizzjoni tal-bnedmin.

Ma hemmx prova wahda fil-Bibbja kollha li ilma pur, mhux imħallat b’xi ngredjenti ohra, qatt xi darba gie mbexxex fuq xi hadd, f’kull żmien, għal xi raġuni jew skop religjuż!

Xi whud jaħsbu li Eżekjel 36:25 jgħalliem it-tibxix. Dawn il-fatti li ġejjin juru li dan mhux minnu. (1) Kien miktub waqt li wlied Izrael kienu fil-jasar. (2) Huma kellhom jirritornaw u dan kellu jkun imwettaq f’arthom stess.

“*Ghaliex jiena nohroġkom minn fost il-
gnus, u nigmagħkom mill-artijiet koll-
ha, u ngħibkom f’artkom. Imbagħad in-
roxx fuqkom ilma nadif u tindafu: mill-
ingiesa tagħkom kollha, u mill-idoli
kollha tagħkom, nippurifikakom*” (Eze-
kjel 26:24-25).

(3) Dan sehh meta l-Iżraelin marru lura lejn art twe-
lidhom, u qabel il-miġja ta’ Kristu. (4) Dan l-ilma
msejjjah bhala “ilma nadif” kien imhallat bl-irmied ta’
baqra hamra, irmied ta’ njam tač-čedru, żuf u skarlat
(Numri 19:1-19). U kien użat għall-purifikazzjoni taht
il-liġi ta’ Mosè. Dan m’ghandu x’jaqsam assoluta-
ment xejn mal-magħmudija ta’ l-Evangēlju. Ahna
ghandna niġu lejn it-Testment il-Ġdid biex nitghallmu
kif insalvaw.

Dawk li jipprattikaw it-tibxix mhumiex *immorali*
b’dan; iżda dan huwa *religjożament* hażin. Il-verità
teħilek, jghidilna l-Mulej (Ġwanni 8:32); iżda l-
verità għandha tkun emmnutata (2 Tessalonikin 2:12) u
obdu-ta (1 Pietru 1:22).

“*U billi laħaq il-perfezzjoni, sar awtur
tas-salvazzjoni ta’ dejjem għal kull
min jisma’ minnu*” (Lhud 5:9)

Tibxix għall-magħmudija mhuwiex kmand ta’ Ġesù
Kristu. *Immersjoni* għall-maħfra tad-dnubiet huwa l-
kmand Tiegħu! Jekk xi hadd jagħmel differenti dan
ikun qieghed jidneb ghaliex ikun qieghed jikser il-
kmand tal-Mulej (1 Ġwanni 3:4; Luqa 6:46). *Moral-
ment* it-tibxix ma fih xejn hażin, imma *religjożament*

huwa dnuw għaliex huwa ksur tal-ligi tal-Mulej! (1 Ġwanni 3:4).

MAGHMUDIJA GĦAL SKOP HAŻIN

L-istess Bibbja li tghallimna li Kristu ordna l-magħmudija tghidilna wkoll x'inhu l-iskop tal-magħmudija. Il-bnedmin jghidu li l-magħmudija hija sinjali li jidher, ta' barra ta' grazzja interna; iżda l-Bibbja ma tghidx hekk. Il-bnedmin jghidu li din hija eżempju lid-dinja; iżda l-Kelma ta' Alla ma tghallimx li hija hekk. Ohrajn jghidu li ahna għandna nitghammedu għaliex Kristu kien mghammed. Fejn jinsab tagħlim bħal dan fil-Bibbja? Dan ma jinsabx fil-Bibbja. Imma ohrajn jghidu li l-magħmudija hija opra u ahna ma nistghux insalvaw bl-opri tagħna għalhekk il-magħmudija mhijiex għas-salvazzjoni. Imma dwar dan il-Bibbja ma tghid xejn lanqas! Għal kuntrarju, il-Bibbja tghidilna ċar x'inhil l-magħmudija u x'tagħmel:

*“Lil dawk li darba ma obdewx, meta s-sabar ta' Alla kien jistenna fi żmien Noè, waqt li l-arka kienet qiegħda tin-bena, li fiha ftit, jgħifieri tmienja min-nies, salvaw bl-ilma. U l-magħmudija, li hi **xbieha ta' dan, ISSALVANA ISSA WKOLL** mhux bit-tnehhija tal-ħmieg tal-ġisem, imma **bi twegħiba ta' kuxjenza tajba 'l Alla, bil-qawma ta' Ġesù Kristu minn bejn l-imwiet:** (1 Pietru 3:19-20; Enfasi tiegħi).*

Ahna mghammdin BIEX INSALVAW permezz ta' Kristu. Ġesù qal,

“Min jemmen U JITGHAMMED ISA-LVA” (Mark 16:16).

Pietru jghid b'ispirazzjoni mill-Ispirtu s-Santu li l-magħmudija *“issa issalvana wkoll.”* Jekk persuna trid li ssalva, hija mhux biss għandna temmen, imma għandha wkoll **titghammed**. Min isalva? Ġesù jsalva (Mattew 1:21); imma Ġesù jsalva biss lil ubbidjenti (Lhud 5:9). Il-magħmudija hija kmand u prova ta' fidi mpoġġija bejn il-midneb u s-salvazzjoni. Madankollu, mhuwiex l-ilma li jsalva, imma Ġesù.

Ubbidjenza għandha tkun mill-qalb (Rumani 6:17-18). Parti mill-qalb hi l-gharfien (Mattew 13:35). Għa-lhekk meta persuna tkun mghallma li hija salva qabel u minghajr il-magħmudija u mbagħad aktar wara tkun mghammda għal skop iehor, dan ma jkunx mill-qalb għaliex ma jkunx bl-gharfien xieraq. Barra minn dan, meta persuna tistqarr li hi salva qabel ma tkun tgham-mdet, hija b'dan għalhekk tikkontradixxi l-patt tal-maħfra kif inhu mqieghed mill-Mulej. Ġesù jghid li persuna ma tkunx salva SAKEMM hija temmen U TITGHAMMED. L-Ispirtu s-Santu jghid, permezz ta' Pietru li kemm l-indiema u kemm il-magħmudija hu-ma t-tnejn *ghall-maħfra tad-dnubiet*:

“Imbagħad Pietru qalilhom: INDMU, u kull wiehed minnkom JITGHAMMED GHALL-MAHFRA TAD-DNUBIET, u taqilghu d-don ta' l-Ispirtu s-Santu” (Atti 2:38).

Maghmudija għal xi skop iehor mhijiex hażina *moralment*, iżda *religjożament* hija ksur tal-liġi tal-Mulej u għalhekk ikun dnuv f'għajnejn Alla li taghmel dan! Il-maghmudija mhux biss hija difna kompleta tal-ġisem fl-ilma (Rumani 6:3-5; Kolossin 2:12; Atti 8:36-39), iżda hija għandha tkun ukoll għal skop tajjeb. Jekk l-iskop mhuwiex “għall-maħfra tad-dnubiet” (Atti 22:16) allura kull ma wiehed jaghmel meta jitghammed ikun biss li jixxarrab bl-ilma.

TQARBIN TAHT SPEĊI WAHDA

Li wiehed jiekol ħobż biss *moralment* ma fih xejn hażin u ma jikser ebda liġi ta' Alla. Imma meta niġu għal l-Ikla tal-Mulej, dak li l-Kattoliċi jsejhulu “tqarbin” dan isir haġa oħra. Ġesù ordna dan biex ahna naghmlu bhala *tifkira* Tiegħu:

“Huma u jieklu, Ġesù ha l-ħobż f'idejh, qal il-barka, qasmu, newlu lid-dixxipli u qal: “Huwa, kulu, dan hu ġismi.” Imbagħad ha l-kalċi f'idejh, radd il-ħajr, newlilhom il-kalċi u qal; “Ixorbu lkoll minnu, għax dan huwa demmi, iddem tal-patt, li jixxerred għall-maħfra tad-dnubiet. Nghidilkom, li ma nergax nixrob iżjed minn dan il-frott tad-dielja sa dak in-nhar li nixrob inbid gdid ma-ghkom fis-Saltna ta' Missieri” (Matthew 26:26-29; enfasi tiegħi).

Li wiehed ma jixrobx il-frott tad-dielja waqt l-Ikla tal-Mulej, (jew fit-tqarbin) dan ma jkun qieghed jagh-

mel xejn li jkun *immorali*. Imma *religjożament*, ikun dan qieghed jagħmel hażin jew le? Skond dak li qrajna mill-Vanġelu ta' Matthew, li wiehed jieħu l-frott tad-dielja (jew l-inbid) huwa *kmand* ta' Ġesù. Jekk dan ma jihux l-inbid biċ-ċar ma jkunx qieghed jobdi lil Ġesù Kristu. U ċertament li ma jobdix lill-Mulej allura dan ikun qieghed jidneb (Ġwanni 14:15, 21, 23, 24). Il-kmand tal-Mulej huwa ċar:

“...*Ixorbu LKOLL minnu...*”

Ma jista' jkun hemm ebda skuża dwar dan. Li tingieb l-iskuża li fil-hobż hemm ukoll id-demmm huwa li tghid li Ġesù ma kienx jaf x'kien qieghed jghid. Imma Ġesù ordna biex aħna nieħdu kemm il-hobż *u kemm il-frott tad-dielja*. Li wiehed jieħu l-hobż biss dan *moralment* ma jidnibx imma *religjożament*, kif diġà għedt, ma jkunx qieghed jobdi kmand ċar ta' Ġesù Kristu u għalhekk ikun qieghed jidneb (Luqa 6:46).

TALB LIL MARIJA U LILL-QADDISIN

Talb lil Marija u lill-qaddisin IMKIEN fl-Iskrittura kollha ma jinsab l-iċken hjiel li għandu jsir. Li titlob lil Marija jew li xi qaddis magħmul mill-bnedmin ma fih xejn hażin *moralment* imma li wiehed jagħmel dan ikun qieghed imur direttament kontra l-kmand ċar ta' Ġesù Nnifsu u għalhekk ikun qieghed jidneb *religjożament*. Il-Mulej tagħna Ġesù Kristu qalilna bl-aktar mod ċar *kif u lil min* aħna għandna nitolbu:

“*U meta titolbu, tkunux għal dawk ta' wiċċ b'iehor, għax dawn ihobbu joqo-*

ghdu jitolbu fis-sinagogi iu f' salib itoroq, biex jidhru quddiem in-nies. Tassew, nghidilkom, li l-hlas tagħhom ġa haduh. Izda int, meta titlob, idhol filkanra tiegħek ta' ġewwa, aghlaq ilbieb warajk, u tilob lil Missierek li hu fil-moħbi; u Missierek, li jara dak li hu fil-moħbi, iroddluk hu intom u titlobu toqogħdux tlabalbu bħall-pagani; dawn minn għalihom li, iktar ma jghidu, iktar jinstemgħu. Tkunux bħalhom, ghax Missierkom jaf x'tahtieġu, qabel ma titolbuh intom. Mela itolbu hekk:

‘Missierna li inti fis-smewwiet, jitqaddes ismek, tiġi saltnatek, ikun li trid int kif fis-sema, hekkda fl-art.

Ghax jekk intom taħfru lill-bnedmin il-ħtijiet tagħhom, Missierkom li hu fis-smewwiet jahfer lilkom ukoll. Imma jekk intom ma taħfrux lill-bnedmin il-ħtijiet tagħhom, anqas Missierkom ma jahfer il-ħtijiet tagħkom” (Matthew 6:5-15; enfasi tiegħi).

Huwa dnuw, nistaqsi jien, jekk flok il-kliem, **Missierek, Missierna, Missierkom, Hu**, xi hadd iqiegħed Marija, jew xi isem ta' xi qaddis magħmul hekk mill-bnedmin? Lil min int sejjer jew sejra tobdi, lill-Mulej jew lill-bnedmin? Jekk int għandek xi dubju

dwar x'għandek tagħmel, aqra Atti 4:19 u Atti 5:29 u aghmel hekk!

Ma hemm xejn hażin *moralment* li titlob lil Marija jew lill-qaddsin imma huwa *religjożament* dnub għaliex meta tagħmel dan int tkun qiegħed tikser il-ligi ta' Alla, u d-dnub huwa l-ksur tal-ligi (1 Ġwanni 3:4). Il-Kelma ta' Alla tghidilna:

“Kull ma tagħmlu jew tghidu, aghmlu kollox f'isem il-Mulej Ġesù, u roddu ħajr lil Alla l-Missier premezz tiegħu” (Kolossin 2:17).

U li titlob lil xi hadd iehor barra mill-Missier u f'isem Ġesù Kristu, il-Medjatur WIEHED (1 Timotju 2:5) ċertament li mhuwix *f'isem il-Mulej Ġesù*. Raġuni ohra illi li wiehed jitlob f'isem xi hadd iehor huwa dnub hija:

“...għax inkien taht is-sema ma hemm isem iehor mogħti lill-bnedmin li bih aħna għandha nkunu salvi” (Atti 4:12).

U, għax Ġesù jghidilna:

“Jiena hu t-Triq, il-Verità u l-Hajja. Hadd ma jmur għand il-Missier jekk mhux permezz Tiegħi” (Ġwanni 14:6).

Kull darba li l-bnedmin iżidu xi isem iehor ma' l-isem ta' Ġesù Kristu dawn ikun qegħdin igibu l-Kelma ta' Alla fix-xejn, ikunu qegħdin igidbu lil l-Ispirtu s-Santu għaliex Hu qal bi kliem ċar li *“...ma hemmx isem iehor mogħti lill-bnedmin...”* minn Alla. Li żżid

isem iehor bhal Marija, Santa Rita, San Ġuda, u oħrajn *moralment* ma hemm xejn ħazin imma *religjożament* huwa dnuw għaliex tkun qieghed tikser il-Liġi ta' Alla! Tkun qieghed twarrab fil-ġenb l-istruzzjoni ta' Ġesù dwar it-talb (Matthew 6:9) u tkun qieghed tippreferi t-tagħlim tal-bnedmin! Il-Kelma ta' Alla tghid-ilna li “MA HEMMX ISEM IEHOR” allura taħseb int li Marija tieħu gost li xi hadd iżid l-isem tagħha ma' dak ta' Kristu? Marija ma kinetx lesta li tmur kontra l-Kelma ta' Alla. Isma x'qalet Marija tal-Bibbja:

“Imbagħad qalet Marija: “Ara, jiena l-qaddejja tal-Mulej: ha jsir minni skond kelmtek!” (Luqa 1:38; enfasi tiegħi)

Kemm huma dwk li lesti jghid l-kliem ta' Marija: “Ha nimxi skond il-Kelma ta' Alla.” Imma xi nies lesti li jimxu kontra l-Kelma ta' Alla u jobdu l-kelma tal-bnedmin! Haġa ta' l-iskantament hija, li dawn in-nies (u minn dawn hemm ħafna), lesti aktar li jobdu dak li jghidulhom il-mexxejja religjużi tagħhom milli jobdu dak li jghidilhom Sidna Ġesù Kristu! (Ara Atti 4:19; Atti 5:29).

MUŻIKA STRUMENTALI

Ħafna jghidu li huma ma jaraw xejn ħazin f'li tuża mużika strumentali fil-qima. L-iżball li jagħmlu dawn in-nies huwa l-istess iżball li għamlu Nadab u Abihu fejn huma poġġew l-opinjoni tagħhom qabel il-kmand ta' Alla (Levitku 10:1-2). Huma qegħdin iħrasu lejn dan minn angolu *moral*i. *Moralment* ma hemm xejn

ħażin f’li tuża orgni, pjanu, kitarra u strumenti mekkanici oħra fis-servizz ta’ qima; *religjożament* huwa ħażin għaliex aħna mgħallma fil-Bibbja Mqaddsa biex naduraw lil Alla u l-Bibbja tghidilna li aħna għandna narurawh skond l-istruzzjonijiet Divini. Il-Mulej tkel-lem dwar dan b’mod ċar ħafna meta qal,

“Imma tiġi siegħa, anzi issa hi, meta dawk li tassew jaduraw jibdew jaduraw lill-Missier fl-ispirtu u l-verità. Ghax il-Missier ukoll, nies bħal dawn ifittex li jadurawh. Alla huwa spirtu, u dawk li jadurawh għandhom jadurawh fl-ispirtu u l-verità” (Ġwanni 4:23-24).

Aħna għandna naduraw lil Alla *spiritwalment* u mhux *mekkanikament* u r-raġuni li tana l-Mulej hija għax “Alla huwa *spirtu*” u mhux xi Alla mekkaniku!

Aħna qeghdin taħt il-grazzja u l-verità ta’ Kristu u mhux taħt it-Testment il-Qadim. David qal kanta u doqq; iżda aħna m’ahniex taħt David.

“Alla fl-imghoddi kellem lil missirijietna ħafna drabi u b’ħafna manjieri permezz tal-profeti. Issa, f’dawn l-aħħar jiem, huwa kellimna permezz ta’ Ibnu” (Lhud 1:1).

Kristu issa għandu “L-awtorità kollha” (Matthew 28: 18). David u Mosè m’għandhom ebda awtorità illum! Għalhekk, aħna għandna nharsu lejn Kristu u l-kittieba ispirati tat-Testment il-Ġdid biex insiru nafu kif għandna naduraw lil Alla illum.

IL-KANT SPECĪFIKAT

It-Testment il-Ġdid mhuwiex sieket dwar il-mużika fil-knisja. Dan jitkellem ċar hafna. Hemm żewġ kwalitajiet ta' mużika—vokali u strumentali. Aħna ordnati biex nużaw il-kant fl-adorazzjoni tagħna llum:

*“Kantaw flimkien salmi, innijiet u għana **spiritwali**; kantaw u għannu **minn qalbkom lill-Mulej**” (Efesin 5:19).*

*“Halli l-bxara ta' Kristu tghammar shiha fikom; għallmu bil-għerf kollu u widdbu lil xulxin b'salmi u innijiet u b'għana **spiritwali**, u b'radd il-hajr kantaw **f'qalbkom innijiet lil Alla**” (Kolossin 3:16; enfasi tiegħi).*

Xi whud jippruvaw jiġġustifikaw il-każ tagħhom f'li jużaw strumenti mekkaniċi billi jgħidu li Alla ma qalx biex ma nużawhomx. Imma dan l-irragunar huwa żbaljat għal kollox. Alla ikkmanda lil Noè biex jibni jew jagħmel arka mill-injam taċ-ċipress (Ġenesi 6: 14). Alla ma qalx lil Noè biex ma jużax fraxxnu, jew ċedru jew fagu, jew xi njam ieħor. Madankollu, meta Alla speċifika l-KWALITÀ ta' njam li għandu jkun użat, dan eskluda kull xorta ta' njam ieħor. Li kieku Noè minflok ċipress uża fraxxnu, *moralment* ma kien jagħmel ebda dñub imma *religjożament* kien jidneb għaliex ikun kiser il-kmand ta' Alla!

Ladarba kant huwa l-KWALITÀ ta' mużika li aħna ordnati biex nużaw, kull xorta oħra b'dan il-kmand hija mnehhija.

Muzika strumentali hi KWALITÀ oħra ta' mużika u allura m'għandix tintuża fil-qima. Li tuzaha huwa dnub. Dan hu dnub tas-suppożizzjoni. Dan mħuwieħ *immorali*, imma *religjożament* huwa dnub għaliex qieghed tikser l-ordni ta' Alla. Dan huwa zieda mat-Testment ta' Kristu. Muzika strumentali tista' tintuża fid-dar, iżda mhux fis-servizz ta' qima lil Alla tal-knisja. Ahna nieklu ful, patata, tadam, eċċ., fid-dar u f'postijiet oħra, imma jkun dnub *religjuż* li fl-ikla tal-Mulej nieħdu ful jew patata jew tadam min-flok ħobż (1 Korintin 11:34). Il-Kelma ta' Alla tgħid-ilna hekk:

“Jekk xi hadd jaqbeż 'il barra u ma jibqax fit-tagħlim ta' Kristu, dan ma għandux lil Alla fih. Imma min jibqa' fit-tagħlim, għandu l-Missier u l-Iben fih” (2 Ġwanni 9).

Muzika strumentali mhix fit-tagħlim ta' Kristu u għal-hekk għandna nwarbuha għal kollox. Dan li ahna nis-tgħu nahsbu li huwa tajjeb jista' jkun ta' periklu kbir għalina spiritwalment. Alla jekk hekk dwar il-fehmiet tiegħu u l-fehmiet tagħna:

“Il-fehmiet Tiegħi ma ħumiex fehmiet-kom, u t-triqat Tiegħi ma ħumiex triqat-kom.—Oraklu tal-Mulej—Għax daqs-kemm ħuma oghla s-smewwiet daqs-hekk iehor ħuma triqati 'l fuq minn triqat-kom, u l-fehmiet Tiegħi mill-fehmiet tagħkom” (Isaija 55:8-9).

LI ĠĠIB ISMIJET TAL-BNEDMIN

Aħna ma nakkuzawx lil dawk li jgibu ismijiet tal-bnedemin bhala li huma *immorali* talli jagħmlu dan. Madankollu, dak li huma qegħdin jagħmlu huwa *religjozament* hażin. Dawn ma jistgħux jingiebu permezz tal-fidi għaliex mhumiex awtorizzati fit-Testment il-Ġdid (Rumani 10:17)

“U kullma ma hux mill-konvinzjoni tal-fidi hu dnub” (Rumani 14:23).

Ismijiet tal-bnedmin jikkawżaw il-firda li hija biċ-ċar ikkundannata fil-Bibbja. L-appostlu Pawlu jgħid hekk dwar dan:

“Nitlobkom, ħuti, f’isem Sidna Ġesù Kristu, biex tkunu taqblu fi kliemkom u ma jkunx hemm firdiet fostkom. Kunu magħqudin kif imiss, ruh wahda u feh-ma wahda. Ħuti, in-nies ta’ Kloe qaluli fuqkom li fostkom hemm it-tilwim: ir-rid ngħid jien, li kull wiehed minnkom qiegħed jgħid, “Jiena ta’ Pawlu”, “U jiena ta’ Apollo”, “U jiena ta’ Kefa”, “U jiena ta’ Kristu”, Jaqaw Kristu mif-rud? Forsi Pawlu kien li ssallab għali-kom jew f’isem Pawlu tghammidtu?” (1 Korintin 1:10-13; ara wkoll 3:1-9).

Id-dixxipli ta’ Kristu kienu msejha *Kristjani* biss:

“...Kien f’Antijokja li d-dixxipli għal l-ewwel darba sejhulhom ‘Kristjani’” (Atti 11:26b).

L-appostlu Pietru jgħid li ahna nsufri bhala Kristjani (1 Pietru 4:16). Jekk dan l-isem ma kienx mogħti permezz ta' l-ispirazzjoni, hadd fuq l-art m'għandu d-dritt li jgħibu. Jekk dan mhuwiex l-isem il-għdid im-ħabbar f'Isajja 62:2, allura x'inhu l-isem il-għdid?

Meta n-nies igħibu ismijiet reliġjużi li d-dixxipli ta' Kristu ma kinux igħibu, bħal per eżempju, Protestanti, Anglikani, Kattoliċi Rumani, Ortodossi, Pentekostali, Xhieda ta' Ġehovah, Kristadelfjani, u hafna u hafna oħrajn li nisimghu bihom illum, u dawn in-nies ikunu f'denominazzjonijiet mhux imsemmija lanqas darba biss fil-Kelma ta' Alla, dan żgur li hu *religjożament* ħażin u għalhekk dnub. Dan mhuwiex tagħmir fid-dottrina ta' Kristu. Li ssejjah lilek innifsek Dumnikan, Franġiskan, Tereżjan, Pawlin, eċċ., *moralment* ma fih xejn ħażin, imma ċertament li *religjożament* qieghed imur kontra dak li l-Ispirtu s-Santu nebbah lil Pawlu biex jikteb fl-1 Korintin 1:10-13 u 3:1-9! Dan imur kontra x-xewqa ta' l-Ispirtu s-Santu u għalhekk huwa dnub! (1 Ġwanni 3:4; Atti 4:19; 5:29).

TITLI U UNURI

Fil-Bibbja Mqaddsa kollha, ahna qatt ma nsibu l-kelma “reverendu” wżata b'konnessjoni ma' xi isem iehor hliel ma' dak ta' Alla li Jista' Kollox. Naqraw dwar dan, f'Salm 111:9,

“Bagħat jifdi lill-poplu tiegħu, waqqaf għal dejjem il-patt tiegħu. Qaddis u tal-biza' (Reverendu) hu ismu!”

Għalhekk, predikaturi ta' l-Evangelju li naqraw dwarhom fil-Bibbja mkien ma jzidu dan l-isem ma' tagħhom, jigifieri, “Reverendu”—la quddiem isimhom u anqas wara. (U wisq u wisq aktar it-titlu: “**Wisq** Reverendu). Ġesù ikkundanna titli religjużi ta' unur. Bi kliem l-aktar ċar, Ġesù ordna,

“U ssejħu lil hadd missierkom (father) fuq din l-art, għax il-Missier tagħkom wiehed hu, dak li hu fis-smewwiet. Hekk ukoll thallux min isejħilkom mexxejja, għax il-mexxej tagħkom wiehed hu, il-Messija” (Matthew 23:9-10).

Għalhekk, li tindirizza qassis Kattoliku jew Protestant bhala “Father” u “Reverendu” *moralment* ma hemm xejn hażin imma *religjożament* huwa dnu b għaliex tkun qiegħed f'diżubbidjenza għal dak li kkmanda l-Mulej tagħna Ġesù Kristu!

Ukoll fit-talba Tiegħu lill-Missier (u mhux lill-bnie-dem), Ġesù ndirizzah bhala “*Missier Qaddis*”:

*“U jien ma għadnix aktar fid-dinja, iż-
da huma għadhom fid-dinja, u jiena ġej
għandek. **Missier Qaddis,...**”*
(Ġwanni 17:11; enfasi tiegħi).

Xi wħud ihossuhom insulentati għaliex ahna, bhala Kristjani tat-Testment il-Ġdid, nghidulhom li Kristu jikkundanna li nsejħu lill-bniedem “Holy Father” kif fil-fatt jagħmlu huma. Imma billi l-Mulej jghidilna li WIEHED Hu l-Missier Qaddis (Holy Father) għalihom dan ma jimpurtax jekk il-Missier il-WIEHED

tas-smewwiet iħossux insulentat jew le! ġesù Kristu jgħid hekk f'Rivelazzjoni 15:4 dwan Alla,

“...*Għax int **wahdek qaddis**:...*”

Li ssejjah bniedem, kap ta' knisja, bhala “Holy Father” *moralment* ma hemm xejn hazin imma *religjożament* huwa dnub għaliex tkun qieghed tmur direttament kontra l-Kelma ta' Alla (Mattew 23:9; Ġwanni 17:11). Jekk Alla Hu WAHDU QADDIS (Holy) u “WIEHED HU L-MISSIER,” allura trid tassew tkun pruzunzjoni kbira li tapplika dawk it-titli għalik innifsek bhala sempliċi bniedem!

“*Jiena l-Mulej, dan hu ismi; ma nċedi lil hadd il-glorja tiegħi...*” Isaija 42:8).

Kull bniedem huwa fil-libertà jekk jobdix lill-Mulej jew jobdix lill-bniedmin. Imma mbagħad meta jasal il-waqt li wiehed ikollu jagħti kont lill-Mulej ta' dak li jkun għamel meta kien għadu haj fil-ġisem (2 Korin-tin 5:10), ikun tard wisq biex jirringa s-sitwazzjoni tiegħu. Kull ma jisma' minn fomm il-Mulej ikun:

“...*Lilkom qatt ma kont nafkom! War-rbu minn quddiemi, intom li tagħmlu l-ħażen!*” (Mattew 7:23; ara minn vers 21).

Il-Mulej jgħidilna:

“*Għaliex issejhuli, ‘Mulej,’ u mbagħad ma tagħmlux dak li ngħid jien?*” (Luqa 6:46).

THALLI BARRA L-IKLA TAL-MULEJ

Fi żmien l-appostli, il-knisja kienet tiltaqa' fl-ewwel jum ta' kull ġimgħa biex taqşam il-ħobż (Atti 20:7). Huma kienu jżommu shiħ fil-qsim tal-ħobż (Atti 2:42). L-istorja sekulari turi li wara li l-appostli ispirati kollha kienu mietu, il-knisja kompliet taqşam il-ħobż kull l-ewwel jum tal-ġimgħa, kull Jum tal-Mulej, għal xi sekli.

“Tqarbin ta' kull ġimgħa ma mietx ma' l-appostli u shabhom. Hemm hafna xhieda li juru li dan kien miżmum mill-Kristjani ta' warajhom, b'kura kbira u b'imħabba, għal aktar minn żewġ sekli. Mhux neċessarju li nkabbar dawn il-paġni bi kwotazzjonijiet. Il-fatt hu li ma tistax tiċċdu” (Dr. John Mason, Presbyterian, N.Y., fl-ittri tiegħu dwar it-Tqarbin Frekwenti).

Dawk li jonqsu milli jieħdu sehem fl-Ikła tal-Mulej (jitqarbn) f'kull l-ewwel jum tal-ġimgħa, il-Ħadd, mhumiex *immorali*; imma dan hu *religjożament* ħażin b'hekk tkun qieghed thalli barra mill-adurazzjoni dak li l-Mulej ikkmanda li wiehed għandu jagħmel (Luqa 22:19). Taht is-supervizjoni ta' l-appostli hekk kif huma kienu iggwidati fil-verità kollha (Ġwanni 16:13), il-knisja tal-bidu kienet mghallma biex tosserva l-Ikła tal-Mulej kull l-ewwel jum tal-ġimgħa. Hija r-rieda tal-Mulej li ahna nagħmlu hekk ukoll illum.

Sfortunatament, għal xi whud, l-ordni tal-Mulej giet imwarrba fil-ġenb u minflok ma jieħdu sehem fl-Ikła tal-Mulej *kull l-ewwel jum tal-ġimgħa* (Atti 20:7), xi whud jieħdu sehem darba fis-sena, ohrajn darba f'xahar, waqt li ohrajn dan jagħmluh kuljum.

Moral-ment m'hemm xejn hażin li wiehed jitqarben darba fis-sena, darba f'xahar, jew kuljum, imma *religjoża-ment* huwa hażin għaliex huwa ksur dirett tal-kmand tal-Mulej!

STATWI RELIĠJUŻI

Li tagħmel statwa ta' xi persuna prominenti fix-xena edukattiva jew medika jew politika jew f'xi qasam iehor ma hemm xejn hażin. Li tagħmel statwa fih innifsu ma hemm xejn hażin *moralment*. Imma li tagħmel statwa *religjoża* huwa direttament ksur tal-liġi ta' Alla u għalhekk ikun dnuw kontra l-Hallieq! Eżodu 20:4 jgħid:

*“LA TAGHMILX għalik suriet min-quxa u **ebda** xbieha ta' **ebda** haġa li hemm fl-gholi tas-sema, jew isfel fl-art, jew fil-baħar taħt l-art”* (enfasi tiegħi. Ara wkoll Dewteronomju 5:8).

Fit-Testment il-Ġdid hemm kundanna għal statwi religjużi fejn naqraw f'Atti 17,

*“Kem dan f'Ateni jistenniehom, Pawlu kien **jinkedd fih innifsu** jara l-belt mimlija idoli...Imbagħad Pawlu, f'nofs l-Arjopagu, qabad jitkellem: “Irgiel ta' Ateni, qieghed nara li intom f'kollox nies **mill-aktar religjużi**. Jiena u għad-dej u nħares lejn **ix-xbihat qaddisa tal-qima tagħkom**...Mela ladarba aħ-na nisel ta' Alla, ma għandniex naħsbu **li hu***

jixbah lid-deheb jew lill-fidda jew lill-hagar, qisu xbieha gejjja minn senghet u mohh il-bniedem. Alla ghalaq ghajnejh sakemm il-bned-min kienu ghadhom ma jafux; issa gharrafhom li kulhadd ghandu jindem, hu fejn hu. Ghax hu ghazel jum li fih ghandu jaghmel haqq gust mid-dnija permezz ta' bniedem li hatru hu u ta' dan kollu ta prova quddiem kulhadd billi lilu qajmu mill-imwiet" (versi 16, 22, 29-31; enfasi tieghi; aqra versi 16-31).

Li taghmel statwa ma hemm xejn hazin *moralment* imma li taghmel statwa *religjuza* huwa *religjozament* hazin ghaliex Alla jghid b'mod l-aktar car:

“LA TAGHMILX...” (Ezodu 20:4; Dewteronomju 5:8).

Kull min **jaghmel** statwi religjuzi u kull min jacçet-tahom ikun qieghed jikser direttament il-ligi ta' Alla u b'hekk ikun qieghed jidneb (1 Gwanni 3:4).

INŻUL FUQ L-IROKOPPA QUDDIEM STATWI U BNEDMIN

Li tinzel gharkupptejk quddiem statwa jew xi persuna bhala rispett ma hemm xejn hazin *moralment* imma jekk xi hadd jaghmel dan f'sens *religjuż*, allura dak ikun qieghed imur kontra l-Kelma ta' Alla u jkun qieghed jikser il-kmandament ta' Alla u b'hekk ikun qieghed jidneb.

Illum ahna naraw ta' kuljum nies jinzlu gharkupptejhom quddiem kapijiet tal-knisja taghhom u jbusulhom idejhom. Ukoll dan isir quddiem statwi. Dan huwa dnuv ghaliex il-Bibbja Mqaddsa tikkundannah blaktar mod car. Naqraw f' Ezodu 20:5,

“LA TMILX QUDDIEMHOM; La tad-urahomx ghaliex jiena hu l-Mulej Alla tieghek, Alla ghajjur...”

Jista' jkun aktar car minn hekk il-kmandament? Mela ghaliex ghadna naraw nies jinzlu gharkupptejhom jew jittbaxxew quddiem statwi speċjalment dawk li jsej-hulhom mirakoluži!! Forsi li l-Mulej Alla taghna qalilna biex dan **ma naghmluhx** ma jiswa xejn?

Dwar nies jinzlu gharkupptejhom jew jittbaxxew quddiem kapijiet tal-knisja taghhom ukoll huwa kkun-dannat fil-Kelma ta' Alla fejn ghandna eżempji cari biex zgur ma jkollna ebda skuza. F'Atti 10:25-26 gha-ndna eżempju ghalina fejn l-apostlu Pietru m'acċet-tax qima bhal dik:

“Xhin dahal Pietru, Kornelju mar jil-qghu u ntefa' f'riglejh jaghtih qima. Imma Pietru qajmu u qallu: “Qum. Jien bniedem ukoll” (Atti 10:25-26).

Li tintefa' f'riglejn persuna religjuza huwa dnuv u wkoll kull persuna li taċċetta dan tkun qed tidneb! L-apostlu Pietru kien jafu sewwa dan u ghalhekk m'acċettahx! Imma sfortunatament, hafna kapijiet tal-knejjes illum dan jaċċettawh u ma jimpurtahomx minn dak li tghid il-Kelma ta' Alla.

Għandna eżempju iehor ta' appostlu iehor imma f'dan il-każ kien quddiem *anglu* u mhux quddiem bniedem li l-appostlu Ġwanni niżel biex jagħtih qima. Naqraw f'Rivelazzjoni 19:10,

*“U jiena nżilt f’riglejh quddiemu u nxhett nagħtih qima: iżda hu qalli: “**Hekk le!** Jiena qaddej bhalek u bħal hutek li għandhom ix-xhieda ta’ Ġesù. **Il-qima lil Alla tağħtiha.**’...”*

Biex ikompli jiċċara kemm dan huwa ħazin, Ġwanni jkompli hekk f'Rivelazzjoni 22:8-9,

*“Kont jiena stess, Ġwanni, li smajt u rajt dawn il-ħwejjeġ kollha. U, wara li smajthom u rajthom, inżilt quddiem l-anglu li wrihomli biex nagħtih qima f’riglejh, imma qalli: “**Hekk le!** Jiena qaddej bhalek u bħal hutek il-profeti, u bħal dawk li jħarsu l-kelmiet ta’ dan il-ktieb. **Il-qima lil Alla ağħtiha.**”*

Dan kien *anglu* u mhux bniedem! Nistaqsi jiena, “Kemm-il darba aħna nisimghu xi kap ta’ knisja jgħid lil dawk li jinżlu għarkupptejohm quddiemu u jbusulu jdejh: “**Hekk le!**” Tinsiex li:

*“**Jeħtieġ nobdu aktar lil Alla milli ’Il-bnedmin**” (Atti 5:29).*

Nghidu x’ngħidu aħna, il-fatt jibqa’ li kull min jağħmel u jaċċetta dawn l-affarijiet ikun qieghed jikser direttament il-liġi ta’ Alla u b’hekk ikun qieghed jidneb kontra Alla (1 Ġwanni 3:4; Luqa 6:46).

KAP JEW IR-RAS TAL-KNISJA

Li xi persuna tistqarr li hija r-ras tal-knisja ma tkun qed taghmel xejn hazin *moralment*. Imma li dik il-per-suna tistqarr li hija l-kap jew ir-ras tal-knisja *religjoż-ament* tkun qed tmur kontra l-Kelma ta' Alla u b'hekk tkun qed tidneb! Il-Kelma ta' Alla tghidilna bl-aktar mod ċar min huwa r-Ras tal-Knisja:

*“..li kollox jingabar taht Ras **wahda**,
LI HU KRISTU, kull ma hu fl-art u
kull ma hu fis-sema”* (Efesin 1:10b).

“Ras WAHDA” u mhux tnejn! U Kristu bhala din ir-Ras Wahda, u mhux xi bniedem, huwa Ras fuq *“kull ma hu fl-art u kull ma hu fis-sema.”* Imma dan mhu-wiex bizzejjed. Il-Kelma ta' Alla tkompli tghidilna dwar min huwa r-Ras tal-knisja ta' Kristu,

*“Iva, qieghed kollox taht riglejha, u
ghamlu **Ras fuq il-Knisja kollha**, li hi
gismu, il-milja ta' dak li jimla kollox
f'kollox”* (Efesin 1:22-23; enfasi tieghi).

Kristu Hu r-Ras fuq il-kinsja KOLLHA! Ma jista' jkun hemm ebda ras ohra fuq il-knisja! L-appostlu Pawlu jghid hekk dwar ir-Ras tal-knisja li hu kien jin-sab fiha,

*“Imma waqt li naghmlu s-sewwa fl-im-habba nikbru f'kollox fih, f'dak li hu
r-Ras, Kristu”* (Efesin 4:15; enfasi tieghi).

Kristu Hu r-Ras u mhux xi bniedem magħmul ir-ras tal-knisja mill-bnedmin! Kristu magħmul ir-Ras tal-knisja “minn Alla.” Pawlu jkompli jgħid hekk f’Efe-sin 5:23,

*“Għax ir-raġel hu ras il-mara, **bħalma Kristu hu Ras il-knisja, is-salvatur tal-ġisem tiegħu**”* (Enfasi tiegħi).

Ukoll naqraw f’Kolossin 1:18,

*“**Hu r-Ras tal-ġisem, li hu l-knisja ...**”* (Enfasi tiegħi).

Pawlu, b’ispirazzjoni mill-Ispirtu s-Santu, jagħtina din it-twissija:

*“Thallux lil min jisirqilkom il-premju billi jagħmilha ta’ l-umli u taparsi jqim lil l-aṅġli, jimla rasu bil-viżjonijiet u mohħu bil-fruġat ta’ bniedem li hu **bla ma jzomm mar-Ras** li minnha l-ġisem kollu, permezz ta’ l-għekiesi u l-irbit tiegħu, jieħu l-ghajxien u l-ghaqda biex jikber skond ma jagħtih Alla”* (Kolos-sin 2:18-19; enfasi tiegħi).

Il-Kap tal-knisja ta’ Kristu huwa Kristu Nnifsu u *Hu wahdu!* L-apostlu Pietru, li l-Kattoliċi jqisuh bhala r-ras tal-Knisja, jiċhad dan meta huwa jgħid bi kliem ċar x’kienet l-pożizzjoni tiegħu fil-knisja,

*“Nitlob lill-presbiteri li hemm fostkom, **bħala presbiteru jien ukoll** u xhud tat-tbatijiet ta’ Kristu, u bhala wiehed li għandu sehem mill-glorja li għad trid*

*tidher: irghu l-merhla ta' Alla li hemm foPstkom. Hudu hsiebha, mhux bilfors, imnma minn qalbkom, kif irid Alla; mhux ghall-qligh baxx, imma bil-hegga ta' l-imhabba; mhux bhallikioku tahk-mu bil-qawwa fuq dawk li messewkom b'xortikom, imma billi tkunu ezempju tal-merhla. **Imbaghad, meta jidher ir-Raghaj il-Kbir, tiksbu l-kuruna tal-glorja minsuga minn ward li ma jid-bielx**" (1 Pietru 5:1-4; enfasi tieghi).*

Hawn, Pietru qiegħed jghid b' mod l-aktar ċar li l-pożizzjoni tieghu hija l-istess bhal dik tal-presbiteri (isqfi-jiet jew xjuh) l-oħra. Imma meta huwa jitkellem dwar ir-Ras tal-knisja, li Hu Ġesù Kristu, Pietru jsejjahlu "r-Raghaj il-Kbir." Il-kelma Griega għal "Raghaj il-Kbir" hija *archipoimen* (*archè* "kbir," jew "kap" u *poimen*, "raghaj"). Din tintqal għal Kristu biss. Kristu huwa l-*Arcisqof* tal-knisja Tieghu. L-ebda bniedem ma jista' jiehu dik il-pożizzjoni. Li xi persuna tghid li hija *r-ras* tal-knisja jew li hija l-*arcisqof* tal-knisja, *moralment* ma tkun qed tagħmel xejn hażin. Imma jekk xi persuna taċċetta l-pożizzjoni ta' *ras* jew kap tal-knisja jew ta' *arcisqof* tal-knisja, dik il-persuna tkun qed tisraq lill-Mulej tagħna Ġesù Kristu dak li hu Tieghu *wahdu* u b'hekk tkun qed tidneb *religjoza-ment!* Il-kittieb ta' l-Ittra lil-Lhud jghid hekk dwar Ġesù Kristu:

“U Alla tas-sliem, li bis-sahha tad-demmm tal-patt ta’ dejjem qajjem mill-imwriet lil Sidna Ġesù, **li hu r-Raghaj il-Kbir tan-nghag**, iwettaqkom b’kull haga tajba biex tagħmlu r-rieda tiegħu; halli jagħmel hu fina dak li jogħgob lilu b’Ġesù Kristu, li lilu s-sebh għal dej-jem ta’ dejjem! Amen” (Lhud 13:20-21; enfasi tiegħi).

Qatt ma jista’ jkun hemm Raghaj il-Kbir iehor fuq l-art! Ġesù jghid:

“**Jiena r-raghaj it-tajjeb**” (Ġwanni 10: 11, 14; enfasi tiegħi).

Ġesù ma qalx “Jiena r-raghaj it-tajjeb imma wara li nhallikom ikun hemm raghaj iehor jirrapprezentani fuq l-art”! Mhux hekk biss, imma Ġesù kompli jic-cara dan meta qal,

“**Għandi wkoll nghag ohra, li mhumieix minn dan il-maqjel: lilhom ukoll jeh-tieg li nigbor, u huma jisimghu lehni, u jkun hemm merhla wahda, raghaj wighed**” (Ġwanni 10:16; enfasi tiegħi).

Hawn Ġesù kien qieghed jitkellem dwar li l-Lhud u l-Ġentili jkunu “merhla wahda” kif fil-fatt issa ahna (Galatin 3:26-29; Rumani 10:12). Jekk hemm merhla **wahda** hemm ukoll **raghaj wighed** u dan ir-**Raghaj il-wighed** ma hu hadd hlief Sidna Ġesù Kristu! Li xi persuna fuq l-art tassumi l-pożizzjoni ta’ “raghaj” tal-knisja ma tkun qed tagħmel xejn hazin *moralment*,

imma din *religjożament* tkun qed tnehhi lill-Mulej mill-pożizzjoni Tiegħu!

Kull persuna li tistqarr li hija r-ragħaj il-kbir tal-knisja tagħha hija antikrist! Dik il-persuna tkun qed tiswaq direttament lill-Mulej mill-pożizzjoni Tiegħu. Jekk xi hadd ma jabilx ma' dan, imur jinqafel f'kam-artu u jargumenta ma' Alla għaliex Alla jgħidu dan u mhux jien!

Naraw eluf ta' nies kwazi jagħtu qima lill-kapijiet tal-knisja tagħhom, jinżlu għarkupptejhom quddiemhom u jbusulhom idejhom mingħajr lanqas biss ma jirrealizzaw li dak li qegħdin jagħmlu huwa ksur dirett tal-Kelma ta' Alla! Huma minn għalihom li dik il-persuna tirrappreżenta lil Kristu fuq l-art. Le, ebda persuna ma tista' tiehu dik l-awtorità għaliex Kristu Nnifsu jgħidilna:

“Lili nġhatat kull setgħa fis-sema u fl-art” (Mattew 28:18; enfasi tiegħi).

Is-setgħa kollha hija ta' Kristu kemm fis-sema u kemm fuq l-art! Hadd, ebda persuna ma tista' tistqarr li hija għandha dik is-setgħa! Meta kien hemm sitwaz-zjoni li fiha Ġakbu u Ġwanni riedu pożizzjoni għolja, il-Mulej wera x'pożizzjoni wiehed għandu jassumi għalih innifsu. Wara li Ġakbu u Ġwanni għamlu t-tal-ba tagħhom, naqraw hekk:

“Il-ghaxra l-ohra, meta semgħu dan, saħnu għal Ġakbu u għal Ġwanni. Imma Ġesù sejhilhom u qalilhom: ‘Tafu intom, dawk in-nies, li l-bnedmin iġhodduhom bħala kapijiet tal-pagani,

jaħkmu fuqhom, u l-kbarat tagħhom fuqhom. Fostkom ma għandux ikun hekk, imma min irid ikun kbir fostkom, għandu jkun qaddej tagħkom, u min irid ikun l-ewwel fostkom, għandu joqgħod ilsir ta' kulhadd. Għax hekk ukoll Bin il-bniedem, hu ma ġiex biex ikun moqdi, imma biex jaqdi u biex jagħti ħajtu b'fidwa għall-kotra" (Mark 10:41-45; enfasi tiegħi).

“Fostkom ma għandux ikun hekk” jgħidilna l-Mulej. Li xi persuna tieħu l-pożizzjoni ta' kap tal-knisja ma tkun qed tagħmel xejn ħazin *moralment*, imma *religjożament* din tkun qed tbiddel il-kliem “*fostkom ma għandux ikun hekk*” għal “*fostkom għandu jkun hekk*” u b'hekk tkun qed iġġib il-Kelma tal-Mulej fix-xejn! Għal darb'ohra, jekk xi hadd ma jabilx ma' dan, imur jinqafel f'kamartu u jargumenta mal-Mulej Ġesù Kristu għaliex kien Hu li qalu dan u mhux jien!

Li xi hadd jaqbel jew ma jaqbilx ma' dan mhuwiex sejjer jibdel il-kundanna li hemm tistenna lil dawk li jagħmlu dan. Il-Kelma ta' Alla tghidilna li hemm “*Ras*” *wahda biss* tal-knisja u dik hija Sidna Ġesù Kristu.

“Hu r-Ras tal-ġisem, li hu l-knisja ...” (Kolossin 1:18; Enfasi tiegħi).

“...li kollox jingabar taħt Ras wahda, LI HU KRISTU, kull ma hu fl-art u kull ma hu fis-sema” (Efesin 1:10b).

Ma hemm ras *spiritwali* (Kristu) u ras *fizika* (bniedem). Sidna Ġesù Kristu Hu r-Ras fuq “*kull ma hu fl-art u kull ma hu fis-sema*” Kull min jippretendi li *fuq l-art* huwa r-ras tal-knisja ikun qieghed imur kontra l-Kelma ta’ Alla u b’hekk ikun qieghed jidneb!

IT-TEMPJU TA’ ALLA

Li tibni bini kollu skultura u pittura u tużah bhala mużew ta’ l-arti *religjożament* ma hemm xejn hażin. Imma li llum ikollok bini bhala dan bhala tempju ta’ Alla *moralment* ma fih xejn hażin imma *religjożament* tkun qieghed tmur kontra l-Kelma ta’ Alla.

Fil-Bibbja Mqadda ahna naqraw dwar tempji ta’ Alla. Fil-fatt naqraw fejn:

“*Ġesù dahal fit-Tempju ta’ Alla, qabad ikeccì ’l barra l-bejjiegħa u x-xerrejja kollha li kien hemm fit-Tempju, u qaleb l-imwejjed tas-sarrafà tal-flus u s-sigġijiet ta’ dawġ li kienu jbigħu l-haniem. U qalilhom: “Hemm miktub li ‘id-dar tiegħi tkun tissejjah dar it-talb.’ Intom, imma, għamiltuha għar tal-hall-elin!”*” (Mattew 21:12-13. Ara versi 14-23; ara wkoll Ġwanni 2:13-17).

Minn hawn naraw li fi żmien Ġesù kien hemm it-“tempju ta’ Alla.” Ġesù kien jgħallem kuljum fit-tempju (Mattew 26:55). Imma aktar wara l-qassisin il-kbar u s-Sanhedrin qalu li Ġesù qal,

“Dan qal, ‘Nista’ nhott it-Tempju ta’ Alla u nerga’ nibnih fi tlitt ijiem.”
(Matthew 26:61).

Dan il-kliem insibuh fi Ġwanni 2:19-21:

*“Ġesù wegibhom: “Hottu dan it-tempju, u fi tlitt ijiem nerga’ ntellghu.” Għalhekk il-Lhud qalulu: “Dan it-Tempju ha sitta u erbghin sena biex inbena, u int se ttellghu fi tlitt ijiem?” **Izda hu tkellem fuq it-tempju tal-ġisem tiegħu**”* (Enfasi tiegħi).

Minn hawn naraw, li skond Ġesù, hemm tempju iehor, dak spiritwali, il-ġisem Tiegħu. Ġesù għex u miet taht l-Epoka Lhudija. Imma ahna issa qeghdin fl-Epoka Kristjana. Illum il-Bibbja Mqaddsa tghidilna li:

*“Alla, li għamel id-dinja u kull ma fiha, u li hu sid is-sema u l-art, **ma joq-ghodx f’tempji maħduma b’idejn il-bnedmin.**”* (Atti 17:24).

Għaliex? Għaliex it-tempju ta’ Alla llum huwa ahna u mhux dak tal-ġebel! Naqraw fl-1 Korintin 3:16-17,

*“Ma tafux li **intom** tempju ta’ Alla, u li l-Ispirtu ta’ Alla jgħanmar fikom? Jekk xi hadd jeqred it-tempju ta’ Alla, Alla jeqred lilu. Għax qaddis hu t-tempju ta’ Alla, **li huwa intom**”* (ara wkoll 1 Pietru 2:5).

“Ma tafux?” jghid l-apostlu Pawlu. Sfortunatament, illum huma hafna li “ma jafux”! Imma Pawlu jkompli jghid,

“Jew ma tafux li ġisimkom hu tempju ta’ l-Ispirtu s-Santu, li jinsab iġhammar fikom, li għandkom minn Alla? ...” (1 Korintin 6:19; enfasi tiegħi).

Għal darb’ohra, huma hafna li dan ma jafuħx! Ukoll inkomplu naqraw dwar dan:

“X’rabta hemm bejn it-tempju ta’ Alla ma’ l-idoli? Ahna t-tempju ta’ Alla haj...” (2 Korintin 6:16; enfasi tiegħi. Ara wkoll Efesin 2:21-22).

Kif wiehed jista’ jara minn dawn l-Iskritturi, it-tempju tal-ġebel issa spicċa għal kollox. “Alla **ma joqghodx f’tempji maħduma b’idejn il-bnedmin.**” (Atti 17: 24). Li xi hadd jghid li hemm ‘Ġesù sagramentat’ maqful fuq l-artal dan ikun qieghed imur kontra l-Kelma ta’ Alla għaliex hija tghidilna:

“...Ma tafux intom li Kristu Ġesù jinsab fikom?...” (2 Korintin 13:5; enfasi tiegħi).

Kristu Ġesù jinsab fina għaliex *ahna t-tempju Tiegħu* u mhux dak tal-ġebel! Għal darb’ohra Pawlu jistaqsi: “Ma tafux...?” Illum, iva, huma hafna li għadhom ma jafux u li ma jridux ikunu jafu!

Li tibni tempju tal-ġebel għal Alla, kbir kollu deheb u fidda u pitturi u linef, u skulturi, eċċ., ma hemm xejn hażin *moralment*, imma *religjożament*

huwa ha-zin ghaliex tkun qieghed tmur kontra l-Kelma ta' Alla u b'hekk tkun qieghed tidneb (1 Ġwanni 3:4).

“Alla, li għamel id-dinja u kull ma fiha, u li hu sid is-sema u l-art, ma joq-ghodx f' tempji maħduma b'idejn il-bnedmin.” (Atti 17:24).

Temmnu dan int jew le!

ID-DIVINITÀ TA' KRISTU

Li wiehed jemmen jew ma jemminx fid-Divinità ta' Kristu *moralment* ma jkun qieghed jagħmel xejn hażin imma *religjożament* ikun qieghed imur kontra t-tagħlim tal-Bibbja u kontra l-kliem tal-Mulej Innif-su. Ġesù jghidilna:

*“...Għax jekk ma temmnux li **jiena hu**, tmutu fi dñubietkom”* (Ġwanni 8:24; enfasi tiegħi).

Meta Ġesù qieghed jghid dan il-kliem Hu qieghed jghid li jekk ahna ma nemmnux li Hu tassew Alla (Ezodu 3:14), sejrin nintilfu ghaliex inkunu qegħdin nidinbu *religjożament*. Meta naqraw versi 58, Ġesù jagħtina l-prova Tiegħu dwar x'fisser meta Hu qal: “Jiena Hu”:

*“Qalilhom Ġesù: Tassew, tassew, ngħidilkom: **Qabel ma kien Abraham, jien hu**”* (Ġwanni 8:58; enfasi tiegħi).

Xi whud jippruvaw jinterpretaw il-frazi “qabel ma kien” bhala li Ġesù Kristu kien jezisti qabel Abraham

imma dan il-kliem ma jfissirx li Hu kien minn dejjem. Din l-interpretazzjoni hija żbaljata għal kollox għaliex Alla uża l-istess frażi dwaru Nnifsu fejn naqraw f'Salm 90:2,

“Qabel ma twieldu l-muntanji, jew qabel ma int ghamilt l-art u d-dinja, minn dejjem għal dejjem, int Alla.”
(enfasi tiegħi.)

Tfisser il-frażi “qabel ma” li Alla kellu bidu? L-istess Ġesù Kristu, Hu kien minn dejjem ta’ dejjem! (Ara Ġwanni 1:1; 5:18; 10:30-38; 17:5; 18:5-6; 19:7—Levitku 24:16; 20:28; Filippin 2:5-7; Isaija 9:6; Atti 20:28—Lhud 13:13; Lhud 1:8; eċċ.).

IS-SAĊERDOZJU

Fil-Bibbja naqraw dwar żewġ saċerdozji, is-saċerdozju Levitku (Lhud 7:11-14) u s-saċerdozju spiritwali, dak qaddis, dak irjali (Eżodu 19:6; 1 Pietru 2:5, 9). Imma llum, taht it-Testment il-Ġdid, is-saċerdozju nbidel fejn naqraw hekk dwar dan:

“Għax jekk jitbiddel is-saċerdozju, jeh-tieg li titbiddel ukoll il-Ligi” (Lhud 7:12. Aqra wkoll Lhud 8:1-7; 9:23-28; 10:8-14).

Li llum ikun hemm saċerdozju fuq l-istess sistema ta’ l-Antik Testment (kif hemm f’xi knejjes Protestanti u f’dik Kattolika Rumana u Ortodossa) ma jkun hemm xejn hażin *moralment* imma jkun hażin *religjożament* għaliex dan ikun qiegħed igib fix-xejn is-sag-

rifiċċju ta' Kristu fuq is-salib (Lhud 8:1-7; 9:11-14, 25-28; 10:10-14, 26-27).

Illum, fil-knisja ta' Kristu ma hemmx dik id-differenza bejn saċerdot (jew qassis) u lajċ. Kull Kristjan huwa qassis illum. U dwar dan il-Kelma ta' Alla titke-llem b'mod l-aktar ċar. Dwar is-saċerdozju l-ġdid il-Bibbja Mqaddsa tgħid hekk:

*“Għax jekk **jitbiddel is-saċerdozju**,
jehrieg li **titbiddel ukoll il-liġi**” (Lhud
7:12; enfasi tiegħi).*

Is-saċerdozju *tbiddel* kif ukoll il-liġi *tbiddlet*. F'Ezodu 19:6 naqraw hekk dwar is-saċerdozju l-ġdid:

“Intom tkunu għaliġa saltna ta' qassisin u ġens qaddis.” Dan hu kliem li tgħid lil ulied Israel.”

Dwar dan naqraw fl-1 Pietru 2:4-5, 9,

*“Ersqu, mela, lejha, li hu dik il-gebla hajja li kienet imwarrba mill-bennejja, imma magħzula minn Alla bhala gebla għaziża. U intom ukoll, bħal gebel haj, jinbnew **f'dar spiritwali, saċerdozju qaddis** biex toffru **sagrificċji spiritwali**, li jogħġbu 'l Alla permezz ta' Ġesù Kristu.... Imma intom ġens mahtur, **saċerdozju rjali**, nazzjon qaddis, poplu li Alla kiseb għalih, biex ixxandru l-glorja ta' dak li sejhilkom mid-dlam għad-dawl tiegħu tal-għageb.”*

Hawn l-appostlu Pietru kien qieghed ikellem lill-Kristjani u mhux lil xi sezzjoni ta' nies imsejha sacerdoti jew qassisin.

L-appostlu Ġwanni wkoll jitkellem dwar il-qassisin b'mod ċar hafna, fejn meta ndirizza lis-seba' knejjes li hemm fl-Asja qalilhom hekk:

“u li għamilna Saltna, Qassisin għal Alla tiegħu Missieru, lilu l-glorja u s-setgħa għal dejjem ta' dejjem. Amen.”
(Rivelazzjoni 1:4, 6; enfasi tiegħi).

Fil-knisja ta' Kristu kull Kristjan huwa qassis jew sacerdot bi Kristu bħala l-Qassis il-Kbir u hadd aktar!

“Mela meta aħna għandna l-qassis il-Kbir, li hu tassew kbir, qassis li daħal fis-smewwiet, Ġesù, Bin Alla, ha nżommu shiha l-fidi tagħna u nistqarruha. Għax aħna ma għandniex qassis il-kbir li ma jistax jagħder id-dgħufija tagħna, imma għandna wieħed li kien imġarrab bħalna f'kollox, minbarra fid-dnub”
(Lhud 4:14-15. ara wkoll Lhud 9:11-14).

Minn dan kollu nistgħu naraw kemm ikun żball li xi nies jaċċettaw sacerdozju separat u mhux is-sacerdozju magħmul mill-Kristjani kollha. *Moralment*, li jkollok sacerdozju separat ma hemm xejn hażin, imma *religjożament*, li jkollok sacerdozju bħal dak huwa ksur tal-liġi ta' Alla (1 Ġwanni 3:4) u għalhekk huwa dnub kontra Alla.

Meta xi knisja jkollha saċerdozju, kif fil-fatt ghandhom xi knejjes Protestanti u l-Knisja Kattolika Rumana, dawn ikunu qeghdin igibu l-missjoni ta' Sidna Ġesù Kristu fix-xejn! Is-saċerdozju tbiddel u issa l-Qassis il-Kbir huwa Kristu u ebda bniedem fuq l-art ma jista' jkollu dik il-pożizzjoni (Lhud 7:12; 4: 14-15). Li xi persuna tiehu l-pożizzjoni ta' qassis il-kbir fil-knisja ma tkun qed taghmel xejn hażin *moralment* imma tkun qed tidneb *religjożament* għaliex tkun qed tisraq dik il-pożizzjoni minn Kristu!

IS-SAGRIFICĊJU TAS-SALIB

Bil-mewt Tieghu fuq is-salib, x'kiseb Sidna Ġesù Kristu? Il-Bibbja Mqaddsa tghid hekk:

*“Hu dahal **darba għal dejjem** fis-sant-warju, mhux bis-saħħa tad-demm tal-mogħoż u tal-ghogiela, imma bis-saħħa ta' demmu stess, u **hekk kiseb fidwa għal dejjem**”* (Lhud 9:12; enfasi tieghi).

Dwar is-sagrificċju Tieghu l-Bibbja Mqaddsa tghidilna:

*“Għax jekk wara li hadna t-tagħrif shih tal-verità nidinbu minn rajna, **ma hemmx sagrificċju ieħor għad-dnub xi jsir**. Jibqalna biss li nistennew bil-biża' l-ġudizzju u l-ħuġġieġa nar li teqred l-eghdewwa ta' Alla”* (Lhud 10:26-27).

Meta wiehed jaqra fil-Katekizmu tal-Knisja Katto-
lika, 1367, p. 337, dan isib dan il-kliem:

1367 Is-sagrificċju ta' Kristu u s-
sagrificċju ta' l-Ewkaristija huma
sagrificċju wiehed: "Il-vittma hi wahda
u l-istess, u l-istess hu dak li joffri bil-
ministeru tas-sacerdoti u offra lilu
nnifsu fuq is-salib. Il-mod kif issir l-
offerta mhux l-istess". "F'dan is-
sagrificċju divin li jsehħ fil-Quddiesa,
hu l-istess Kristu, li darba offra lilu
nnifsu bit-tixrid tad-demm fuq is-salib,
joffri lilu nnifsu bla tixrid ta' demm."
(Enfasi ta' l-awtur.)

F'1382, p. 341, dan jaqra hekk:

Il-Quddiesa hi fl-istess hin haga wahda
mat-tifkira **sagrificjali li fiha
jiggedded ghal dejjem is-sagrificċju
tas-salib** u l-ikla mqa-ddsa ta' l-
ghaqda tal-Ġisem u d-Demm ta' Kristu
bit-Tqarbin. **Is-sagrificċju** ewkaristi-
ku kollu kemm hu jrid igib l-ghaqda
intima ta' l-insara ma' Kristu permezz
tat-Tqarbin. Titqarben, jigifieri tircievi
lil Kristu stess li offra lilu nnifsu
ghalina. (enfasi tiegħi. Ara wkoll 1330,
minn paġna 328.)

Mela, hawn jintqal li "f'dan is-sagrificċju divin li
jsehħ fil-Quddiesa, **hu l-istess Kristu, li darba offra
lilu nnifsu.**" Ukoll jintqal li "l-Quddiesa hi fl-istess

hin haġa waħda mat-tifkira **sagrificjali li fiha jigg-edded għal dejjem is-sagrificċju tas-salib.**

Li tghid dan il-kliem ma tkun qieghed tagħmel xejn hażin *moralment*. Imma *religjożament* tkun qieghed tmur kontra l-Kelma ta' Alla! Halli naraw x'tghid il-Kelma ta' Alla u naraw jekk taqbilx ma' dan li għad-na kif qrajna mill-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika.

Il-Katekiżmu jghid li: “Il-Quddiesa hi fl-istess hin haġa waħda mat-tifkira **sagrificjali li fiha jigg-edded għal dejjem is-sagrificċju tas-salib.**” Jista' s-sagrificċju ta' Kristu “jigg-edded għal dejjem”? Il-Kelma ta' Alla, il-Bibbja Mqaddsa tghid LE!

“Li m'ghandux bżonn, bhall-qassisin il-kbar l-ohra, joffri kulljum is-sagrificċju, l-ewwel għad-dnubiet tiegħu stess, imbagħad għad-dnubiet tal-poplu. Dan hu għamlu darba għal dejjem, meta offra lilu nnifsu” (Lhud 7:27; enfasi tiegħi).

Għal kuntrarju, il-Katekiżmu tal-Knisja Kattolika jghid li “fil-Quddiesa s-sagrificċju **jigg-edded għal dej-jem**” minflok li “s-sagrificċju **sar darba għal dej-jem.**” Imma l-Bibbja Mqaddsa ma tiqafx hawn dwar dan. Hija tkompli tghid:

“U daħal hemm mhux biex minn żmien għal żmien joffri lilu nnifsu bħalma l-qassis il-kbir jidhol kull sena fis-sant-warju biex joffri demm haddiehor. Li kiekun kien hekk, kien ikollu jbati hafna drabi sa mill-holqien tad-dinja. Izda is-

sa deher darba għal dejjem, meta waslet il-milja taz-żminijiet, biex inehhi d-dnub bis-sagrificċju tiegħu nnifsu. U kif hu miktub għall-bnedmin li għandhom imutu **darba biss**, u wara dan isir il-gudizzju, **hekk ukoll Kristu, wara li offra lilu nnifsu darba biss** biex jitgħ-abba bid-dnubiet ta' kulhadd, għad jer-ġa' jidher darb'ohra, mhux biex inehhi d-dnubiet, imma biex isalva lil dawk li qeghdin jistennewh bil-herqa” (Lhud 9:25-28; enfasi tiegħi).

Kemm-il darba għandhom imutu l-bnedmin? “*Darba biss*” (Lhud 9:27). Kemm-il darba Kristu offra Lilu Nnifsu? “*Darba biss*” (Lhud 9:28). Imma halli nkomp-lu nhallu l-Kelma ta' Alla tkompli tispjegalna fuq is-sagrificċju ta' Kristu.

“*Bis-sahħa ta' din ir-rieda ahna konna mqaddsin, permezz ta' l-offerta tal-ġisem ta' Ġesù Kristu magħmula darba għal dejjem. Kull qasis iehor imur kul-ljum biex jaqdi l-ministeru tiegħu, u joffri u jerga' joffri l-istess sacrificċju, bla ma jistgħu qatt inehhu d-dnubiet. Imma Kristu, wara li offra sacrificċju **wiehed** għad-dnubiet, qagħad **għal dejjem** fuq in-naħa tal-lemn ta' Alla, fejn qiegħed jistenna sa ma l-għedew-wa tiegħu jitqiegħdu*

mirfes taht riglejh. Ghax hu b'offerta wahda ghamel per-fetti ghal dejjem lil dawk li huwa jqad-des. Dan jixhdulna l-Ispirtu s-Santu nnifsu:..." (Lhud 10:10-15; enfasi tie-ghi).

Kemm-il darba kienet maghmula l-offerta ta' Kristu? "*Darba ghal dejjem*" (Lhud 10:10, 14). Kemm-il sagrafiċċju offra Kristu? "*Wiehed*" (Lhud 10:12). U min jixhdulna dan? "*L-Ispirtu s-Santu Nnifsu*" (Lhud 10:15). Imma skond il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika din l-offeta l-wahda ghandha "tiggedded ghal dejjem." Li tghid li din l-offerta *wahda* "tiggedded ghal dejjem" *moralment* ma tkun qieghed tghid xejn hazin. Imma *religjożament* tkun qieghed iggib il-Kelma ta' Alla u x-xhieda ta' l-Ispirtu s-Santu Nnifsu fix-xejn!

Skond il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika Rumana fil-Quddiesa s-sagrafiċċju ta' Kristu fuq is-salib jiggedded ghal dejjem. Dan ifisser li kull darba li ssir Quddiesa Kristu jkun qieghed jigi offru bhala sagrafiċċju!

"F'dan is-sagrafiċċju divin li jsehħ fil-Qudd-iesa, hu l-istess Kristu, li darba offra lilu nni-fsu bit-tixrid tad-demmm fuq is-salib, joffri lilu nnifsu bla tixrid ta' demmm." (1367b, p. 337.)

Imma kemm huwa differenti l-kliem ta' l-Ispirtu s-Santu dwar dan:

"Ghax jekk wara li hadna t-tagħrif shih tal-verità nidinbu minn rajna, MA HEMMX SAGRIFIĊĊJU IEHOR

GHAD-DNUB XI JSIR” (Lhud 10: 26; enfasi tieghi).

Skond il-Katekizmu tal-Knisja Kattolika Rumana, iva, hemm sagrificċju ieħor għad-dnub xi jsir, il-Quddie-sa! (ara 1393-1395, minn paġna 334). Imma skond l-Ispirtu s-Santu ma hemmx! (Lhud 10:26.)

Ahna. Bhala Kristjani tat-Testment il-Ġdid, ordnati biex noffru sagrificċju f’kull hin. Imma x’inhu dan is-sagrificċju? Il-Kelma ta’ Alla tghidilna hekk:

*“B’Ġesù, mela, ejjew noffru f’kull hin lil Alla **sagrificċju** ta’ tifhir, jġigfieri l-kelma ta’ xofftejna li tistqarr ismu”* (Lhud 13:15).

Alla jghidilna ċar xi kwalità ta’ sagrificċju l-Kristjani għandhom joffru. Is-sagrificċju li offra Sidna Ġesù Kristu fuq is-Salib qatt aktar ma jista’ jerga’ jkun imġedded. Li xi hadd jghid li dan ikun imġedded fil-Quddiesa, *moralment* ma jkun qieghed jagħmel xejn hażin, imma *religjożament* ikun qieghed inaqqas jew iġib fix-xejn il-mertu tas-sagrificċju tal-Mulej tagħna Ġesù Kristu.

Biex nuża l-istess kliem li wżaw Pietru u Ġwanni, nistaqasi jien:

“Ghidulna intom jekk hu sewwa quddiem Alla li ahna nisimghu aktar minn-kom milli minn Alla” (Atti 4:19).

It-twegiba ta’ kull wiehed u waħda għandha tkun l-istess twegiba li taw Pietru u Ġwanni:

“Jeħtieg li nobdu aktar lil Alla milli ’l-bnedmin” (Atti 5:29).

Hija deċiżjoni li kull persuna ghandha tiehu. Lil min jiena sejjer nobdi, lil Alla billi nagħmel dak li jghid fil-Kelma Tieghu, jew lill-bnedmin, billi nagħmel dak li jghidu fil-kelma tagħhom! Hemm żewġ awtoritajiet biss fir-religjon: Wahda hija *“Għax Alla qal”* (Matthew 15:4), u l-oħra hija *“Imma intom tghiddu”* (Matthew 15:5). Li tobdi dak li “l-bnedmin jghidu” *moralment* ma tkun qed tagħmel xejn ħazin imma *reli-gjożament* tkun qed twarrab fil-ġenb dak li Alla jghid!

Il-knisja ta’ Kristu llum hija l-istess knisja li Ġesù bena. Din iġġib l-istess isem, tgħallem l-istess kondizzjonijiet għall-maħfra u tadura bl-istess mod. Ahna nimxu bil-fidi u mhux bil-viżjoni, u nagħmlu biss dak li nsibu awtorizzat fit-Testment il-Ġdid. Ahna ngħallmu affarijiet tal-Bibbja għal skopijiet tal-Bibbja, u ma ghandna l-ebda kredu hlief lil Ġesù Kristu. Ahna nħajru lil kull min hu nteressat f’ritorn komplut lejn Kristjaneżmu tat-Testment il-Ġdid biex hekk jobdi lill-Mulej u jieqaf magħna. Inti sinċerament mistieden /na biex tattendi l-knisja ta’ Kristu.

“Għaliex issejhuli, ‘Mulej,’ u mbagħad ma tagħmlux dak li nghid jien?”
(Luqa 6:46; enfasi tieghi).

“Il-grazzja ta’ Sidna Ġesù Kristu, l-imħabba ta’ Alla u l-għaqda ta’ l-Ispirtus-Santu jkunu magħkom ilkoll” (2 Korin-tin 13:13-14).